

Iznaja vsak dan

od ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pisemske številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, na Melin ploščo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Če se oglasi 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovski pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.632.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Povelje generala Kuropatkina.

PETROGRAD 29. »Ruska brz. agencija« je sporočila včeraj iz Liaojanga: General Kuropatkin je izdal na armado povelje, naj se s padlimi ali vjetimi Japonci postopa lepo, kakor se to pristojno hrabremu nasprotniku; naj se izkaže padlim vojakom vojaške časti in naj se skrbi za ranjene, enako kakor se ima skrbeti za Ruse. Ta ukaz naj bi služil za odgovor Japoncem, ki so lepo postopali z vjetimi ruskimi vojski. Žal, da prihajajo v zadnji čas poročila, kako surovo da postopajo Japonci z vjetimi in ranjenimi Rusi, da jih mučijo ter zlasti mrtve pohablajo.

Vojaški list je priobčil, da sta bili dne 21. t. m. najdeni pri Saimatsi 2 pohabljeni trupli ruskih strelcev ter navaja še več takih slučajev, kjer so Japonci celo s častniki grodo ravnali. Let dostavlja, da so zastopniki armade radi verjeti, da se imajo omenjena trpinčenja pripisovati Kitajcem in ne Japoncem. Sedaj se je pa dogajalo, da se japonski vojski, katerim niso njih predstojniki tseh grozodejstev zabranili, v ničemer ne razlikujejo od divjih azijskih narodnosti.

Vrhovni poveljnik je podelil podčastniku Volkovu veliki križ sv. Jurja, ker se mu je posrečilo zbog znanja kitajskega jezika v kitajski obliki priti v Sianečenu v taborišče Japoncev ter si isto ogledati. Potem, ko je o tem poročal svojemu poveljniku, je dospel v neko od Japoncev zasledeno vas, kjer je našel na 13 mož broječo japonsko patruljo, ki je pozvedovala o položaju ruskih vojnih čet. Počelo se je sumljati in Volkov je bil zasiljan. Na to je ob z revolverjem ustrelil več japonskih vojakov ter je na to pobegnil na japonskem konju. Japonski topovi ne nosijo tako daleč kakor ruski. Japonci se poslužujejo še vedno granat, ki razširjajo o eksploziji strupene pline in ki so po mednarodnih pogodbah prepovedane.

Izpred Port Arturja.

TOKIO 29. (Reuterjev biro). Vest, ki ni od nobene tudi ne od vladne strani potrjena, poroča, da so v nedeljo Japonci napadli in zavzeli 3 utrdbe na južavztočni strani portarturske trdnjave.

TOKIO 29. (popoludna) (Reuterjev biro). Utrdbe, ki so jih zavzeli Japonci so Čikovanšan, Citomšan in Sočosan. Te utrdbe so zavzeli Japonci po celodnevem boju. Rusi so se umaknili v zapadni smeri zgubivši 40 mrtvih. Število ranjenih je neznano. Zgube Japoncev znašajo na mrtvih in ranjenih 3

PODLISTEK. 20

Azijske povesti.

Iz zapiskov priobčuje Anatol.

VI.

Ko sem dospel v Sutko, vas, ki je ležala tedaj ob sirjenski meji, bil sem brezupen. Tridnevna ježa me je tako zdelala, da sem bil bolj podoban ubeglemu kaznjencu, nego pa civiliziranemu človeku. Oblika se mi je bila strgala in je visela kar v capah od mene; bil sem utrujen in izmučen. Tako tudi konj, da sva se komaj vlekla naprej. Bal sem se ljudij, ker bi tako tem prej postali pozorni na me, zato sem se izognil Sutke v velikem loku.

Kmalu sem prišel do znanih, velikanskih gozdov sirjenskih. Up, da bi kedaj prekorziral Ural, mi je vpadel; kajti tu sem moral pustiti konja, deloma, ker je bil preveč utrujen, poglavito pa, ker itak nisem mogel šujim čez gorovje. Pustil sem ga torej pri nekem kmeta, ki mi je dal zaaj različnih drobnarij, ki jih potrebuje lovec v teh krajih, kakor tudi hrane za dva dni.

»V gozdovih izginem«. S tem sem se

častnike in 100 mož. Japonci so zaplenili 2 topa.

Iz Vladivostoka

PETROGRAD 29. »Novoje Vremja« ima iz Vladivostoka poročilo, da ostanejo križarke v pristanišču dlje nego 3 tedne, da očistijo kotle, pregledajo stroje itd. Tudi torpedovke, ki so na zadoji ekspediciji vsled viharja trpele, potrebujejo raznih poprav. Ko bodo ta dela dovršena, tedaj odplujejo križarke nasproti baltiški eskadri, da se z njo združijo.

LONDON 29. Še nepotrjene vesti iz Hokaida poročajo, da je bilo v ponedeljek zapaziti bizo obrežja več vojnih ladij, navidežno vladivostoška eskadra. Enaka poročila prihajajo tudi iz drugih krajev severnega obrežja. Vendar ne veruje japonska pomorska vlada tem poročilom.

Ruski napad na Gensan.

BEROLIN 29. »Vossische Zeitung« je prejela iz japonskega glavnega šotorišča preko Čfa sledeče poročilo: Pričakuje se, da bodo Rusi napadli Gensan, ker zbirajo tam Rusi zlastne vojaške sile. Nprestano so meli ruski oddelki nadgledovali Japonce med Hamhengom in Gensanom, tako da so bile odvedene od tam ženske in otroci v varnejše kraje ob zapadnem obrežju.

Japonski dementi.

DUNAJ 29. Tukajšnje japonsko poslanstvo preklicuje poročila, da Japonci trpinčijo ruske vjete vojake.

TOKIO 29. (Uradao). Poročila razširjena od ruskih listov o grdem ravnanju z ruskimi vjetimi vojski so razburila tukajšnje vojaške kroge. Isti smatrajo te raztresene novice kakor poskus, da se z njimi sistematično nahujka javno mnenje v Evropi.

Boji v južni Mandžuriji.

TIENTSIN 29. (Reuterjev biro). Širi se govornice, da so bili Rusi včeraj 25 verst vztočno od Haičenga poraženi, zbog naglega prodiranja Japoncev. Rusi so se pri Tasičavu hitro umaknili proti severju iz strahu, da bi ne bili zajeti.

Brzobjavne vesti.

Določena kvota.

BUDIMPEŠTA 29. Uradni list je priobčil najvišje ročno pismo na ministerskega predsednika grofa Tisza, s katerim je določena kvota za čes od 1. julija 1904 do 30. junija 1905 v sedanji meri.

Kralj Edvard v Kielu.

KIEL 29. Na dneju, ki ga je sinoči priredil princ Henrik je cesar Viljem vabil angleškemu kralju Edvardu. V svoji napitnici je cesar povdarjal, kako je v mladih le-

tolažil; a kaj bo potem? Tega si niti misliti nisem upal, ampak hitro sem je mahal naprej, da čim prej pridem do ljudi.

Dva dni sem blodil po teh gozlovih. Tretji dan pa sem prišel ob solnčnem zahodu do srjenske vasi, ki je ležala sredi gozda. V polukregu na okolu so bila drevesa posekana; prav ob robu gozda je stala majbna kočica, slična drugim, sezidana pol na ruski, pol na ostjaški način. Čeprav je bil prav tedaj položaj med Rusi in Sirjeni napet, in sirjenski loveci niso zelo prijazni Rusom, se vendar nisem obotavljal vstopiti v kočico, zaupajoči v mongolsko gostoljubnost.

»Mongolsko?« Z isto upravičenostjo, kakor se je nekda slovansko in germansko, potem arabsko in indijansko, slavi se sedaj mongolsko gostoljubje.

O tem ni smeti pozabiti, da gostoljubje sploh ni navada posameznega plemena, ampak vseh narodov, ki niso več popolnoma divji kakor kakšni Avstraleci, vendar pa od omike silno oddaljeni, posebno, ako so nomadi. Vsaki nomadski narod je bil, je in bo gostoljuben, od Čukča do Pamirca in od Be duina do Sirjena.

Sirjeni sicer niso nomadi — pasejo pač severne jelene, — marveč popolnoma lovsko

th na svojem potovanju na Angleško obdovoval angleško brodogve. Sausal je potem kakor vladar po angleškem uzoru povzdigniti tudi nemško mornarico. Zahvalil se je kralju, ki se je o isti pohvalno izrazil. Na tej napitnici se je kralj Edvard zahvalil v nemškem jeziku z napitnico, v kateri je naglašal prijateljske razmere, ki vladajo med angleško in nemško mornarico.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 29. junija 1904.

V zadnjem svojem članku dokazuje Hugo Schwer, da Mandžurija absolutno spada v sfero interesov Rusije. Če Anglija križem vsega sveta uveljavlja svoja, ali resnična ali namišljena prava do dežel, ki spadajo v sfero njenih interesov, potem pa tudi Rusiji ni smeti zameriti, ako sili na jug in skuša dobiti odprto morje za svojo veliko vztočno-azijsko državo. Schwer meni, da se Anglija in Rusija že sporazumeti glede mandžurskega vprašanja. Politična nasprotstva Rusije in Anglije v Aziji se dajo lahko vzravnavati, a tudi glede komercialnih interesov bo možno najti modus procedendi. Če se Anglija in Rusija sporazumeti v Aziji, bo rmena nevarnost odpravljena za vse čase. Rusija premaga in mora premagati Japonsko, kakor je Anglija premagala južno-afriški republiko. — Ruske zmage ne morejo preprečiti vse japonske »krace«, ki plavajo od Rmenega morja sem, odkar je zapričela vojna, in katere potem ljubeznjivo še bolj maste v naši Evropi. Seveda ima Rusija težak posel, ker se jej je boriti z izborom vojsko, urejajo po nemškem uzoru, z vojsko, ki ima izobren materijal, z vojsko, v kateri žive vojevite tradicije in naravnost prenapeta domovinska ljubav. A vrhu tega so dogodki Rusjo presenetli.

To treba uvaževati, da umejemo, zakaj ni bilo dosedaj veličih ruskih vspehov. Ali na konečnem izidu ni dvomiti. Rusija z maga — pravi Schwer — gotovo na kopnem in na morju. Isto rusko brodogve, o katerem se je toliko govorilo, da je mrtvo, začne v nedaljni bodočnosti dajati energična znamenja življenja od sebe, a to bo začetek konca, začetek ruskih zmag. Mir se mora diktirati v Tokiju ob gromenju ruskega brodogve v yedskem zalivu. Sicer ne bi Japonci in Azijati sploh nikdar verovali, da je bila Japonska poražena. Za to je skrbelo — japonsko resnicoljubje. Japoncev se noče zrušiti, kakor hoče Anglija uničiti Bure. Njihova stremljenja se bodo upoštevala, v kolikor so opravičena. Ali za vedno treba odpraviti možnost, da bi Japonska še kedaj kalila mir Azije. Japonski bi trebalo odvzeti

ljudstvo, kar sem spoznal tudi v kočici. Stara puška je visela v kotu, jelenji rogovi, medvedje, jelenje, lisije, losove kože so pokrivala stene kočice v slikovitam neredu. V sredi kočice je ležala na nizki mizi, ali bolje: klopi krača mladega jelena in ob stenah so stale priklenjene sulice, bati, loki, tuli s puščicami in zraven na klopi posode, napolnjene z mlekom.

Da si sem bil potreben okrepčila, sem vendar počakal, da pride prebivalec te kočice, ki je bil očitno samec, kajti nikjer nisem videl sledi prisotnosti kakšne ženske. Na tleh je ležala lepa losova koža; legel sem torej na njo in tako počakal gospodarja, prvokrat brezskrbno počivojoči po petinevumem naporu.

Nisem čakal dolgo; čez kake pol ure se je prikazala pri vratih postava sirjenskega lovca. V rokah je držal lepo, novo berdanko, na sebi je imel ruske, trdne blače in modro lovsko srajco; razen tega pa je bilo na njem vse mongolsko, od obuvala, podobnega opankam, do trdih, precej dolgih črnih las. V obraz je bil jako rdeč, to pa samo sedaj, ko je bil razgret; sicer je le lahna rdečica pokrivala njegovi rujavi lici.

(Pride š.)

sredstvo, s katerim bi mogla v bodočnosti zopet nastopati agresivno. Za blago postopanje se Japonska nikdar ne pokaže hvaležno, kakor ne bo nikdar hvaležna na tem, da jej je Evropa na neumevno naiven način dovolila upogledati v najskrivnejše kote evropske vojne organizacije.

Evropa ima vse razloge, da želi zmago Rusije. Avstro-Ogrska pa v prvi vrsti. Rusija je jedina evropska država, s katero se Avstralijska še nikdar ni v vojvala. Sedanje sporazumljenje med obema državama je najboljšje. Rusija je znamenito tržišče za Avstro-Ogrsko in more postati v bodočnosti še znameniteje toliko v Evropi kolikor v Aziji. Že iz tega razloga moramo želiti, da Rusija ne oslabi, ker mi trebamo za našo trgovino in industrijo solventne, čvrste, po kapitalu krepke Rusije. Omenivši izvestne ekscese v Rusiji, pravi Schwer, da ti nikakor niso specialiteta Rusije, ker kaj takega se dogaja tudi v angleških kolonijah, v Ameriki in — na Ogrskem! Za izgrede pojedincev se ne sme proglašati ruskega naroda odgovornim. Schwer zaključuje: Tudi Rusija hodi pot napredka. Ruska zastava se je razvila v vztočni Aziji s častjo in v dobro razumljenem interesu Evropa in nje civilizacije je želeli, da bi nikdar ne prišel dan, ko bi se Rusija morala umakniti pred Japonsko!

* * *

Tudi danes se niramno nič avtentičnega o bitki pred Port Arturjem dne 23. t. m. Zračilno je, da ravno japonska poročila prikszujejo na stotine variant. Sedaj trde n. pr. iz glasovitega Čifusa, da se ni nobena ruska vojna ladija pogreznila, pač pa da so bile tri močno poškodovane. Milanski »Corriere della Sera« pa priobčuje brzobjavko iz Petrograda, ki pripoveduje, da ruski dopisniki z bojišča odločno trde, da se je afera na morju pred Port Arturjem zvršila z — vspehom ruskega brodogve!! Če ne drugzega, morajo ta protislovja in nejasnost vzbujati vsaj resne dvome in napravljajo utis, da so imeli Rusi res precej hude izgube, ali — Japonci tudi. V tem domnevanju bi nas mogla pokrepiti vest iz Tokija, da so tamkaj zvlie vsem sijajnim poročilom admirala Togo jako v skrbeh radi dejstva, da rusko brodogve sedaj poljubno izbaja iz pristanišča in se vrača v pristanišče portartursko. Boje da se, da bi moglo priti do jako neprijetnih iznenadanj.

Na kopnem je precej živo. Vesti prihajajo iz ruskega in japonskega taborja. Dočim pa smo mogli včeraj zabeležiti očitno rusko poročilo, da Japonci nimajo vspehov se svojo ofenzivo, kriče danes Japonci o zmagovitem napredovanju japonske ofenzive. Nu, mi ne moremo drugzega, nego da ponovimo zopet, da so to le praske malih oddelkov, ki le pripravljajo bodoče velike dogodke.

Opozoriti moramo čitatelje na to, da se bo ravno sedaj vsako, četudi namerjano in prorazunjeno umikanje takega ruskega oddelka razkričavalo na vse vetrove kakor velike ruske poraze in istotako velike japonske zmage. Prenašajmo mirno to ploho laži, tako neumnih, da jim morejo verjeti le bedaki, in mislimo si: Rusi imajo svoje taktične in strategične namene in tem primerno uravnajo svoje postopanje! Le bedak, ki piše za bedaka brez vsacega krstirja, bo vsako taktično umikanje označal za poraze.

Japonske baharije.

Po bitki pri Vafankovu so se bahali v Tokiu, da so si Japonci prisvojili tudi eno rusko vojno zastavo. V sled te trditve se je obrnil ruski vojni minister do načelnika generalnega štaba z vprašanjem je li kaj resnice na tej trditvi. Odgovor pa je bil ta, da Rusi niso izgubili nobene zastave, ampak Japoncem je prišla v roke ena — zastavica za signaliziranje!! Eca tistih zastavic, s katerimi se daja znamenje, kje se nahaja poveljnik polka in kje bodo čete prenočevale.

Iznenadeni Japonci.

»Berliner Tageblatt« je prejel iz Petrograda sledeče poročilo: Vjeter japonski častniki so se v Vladivostoku izjavili, da se bliža vojna svojemu koncu. Japonski narod da ne želi nadaljevanja vojne, ker so posledice prehude. Japonska vlada nadaljuje vojno na svojo pest. Iznenadeni so bili častniki, ko so slišali, da Rusija niti še ni pričela prave vojne in da se ista še le prične.

Vztočno kitajska železnica.

Iz Tiflisa poročajo, da je v pomnoženje osebja vztočno-kitajske železnice v sredi junija 700 mašinistov, kurjačev in pomočnikov in 40 paznikov na izogibalniških iz zakavkaške železnice odšlo v vztočno Azijo.

Povelje generala Stesolja.

Postov. Marica II.

Povelje generala Stesolja od dne 23. aprila se je glasilo doslovno:

23. dne aprila meseca 1904. I. Trdnjava Port Artura. Slavni voji utrjenega rajona! Neprijatelj je 17. in 18. aprila prešel reko Jalu z velikimi silami; nši so se umaknili na pozicije, ki so jih že prej izbrali in utrdili. Včeraj je pristalo na kopno na Ljao-dunu, južneje od Bideziva, blizu zaliva Kinčau, precejšnje število sovražnika. Sedaj se začne naša delo. Sovražnik seveda raztrga zvezo po železnici, a potem se potruži, da odrine nas do Port Artura in na to obloži trdnjavo. Artur — je zaslomba Rusije na daljnem Vztoku. Vi jo branite do prihoda vojsk, ki nas osvobode. Jaz si štejem v dolžnost obrniti vašo pozornost na to, da morate biti vedno bleči in previdni, pripravljeni srečati se s protivnikom v najlepšem redu, vrednem slavnih ruskih vojak. Naj se pripete naključbe kakoršne hočejo, pomniti morate, da se na vojni vse dogaja! In glede na to, nklar ne izgubljajte zavednosti! Spokojnost je glavni pogoj zmage. — Častnikom: pazite na svoje ljudi in streljivo! Z Božjo pomočjo izpolnimo težko nalogo, ki so jo dali našim silam. Načelnik kvantunskega utrjenega rajona, general-lajtenant Stesolja.

Drobne politične vesti.

Dopolnilna volitev v hrvaški sabor. V torek se je vršila v okraju Velika Gorca dopolnilna volitev v hrvaški sabor (namesto umrlega načelnika opozicije dra. Bresatyenskoga). — Izvoljen je bil z ogromno večino glasov opozicijski kandidat, županik Štefan Zagorac. Vladni kandidat je dobil le nekoliko glasov. Zagorac je dobil več glasov, nego keđaj Bresatyensky. A dobil jih je tako, ker je pred volitvijo izjavil, da ne pripada »fartimaški« stranki, to je stranki hrvatskih — Volbertov. Po tej izjavi so glasovali zaaj, tudi oni ki so menili glasovati za veleposestnika Hrbarja. Za Zagorca so glasovali vsi neodvisni elementi. Globoki pomen te volitve je torej v momentu, da se je opozicija pokazala s koncentriranimi močmi, in pa v tem, da nikdo med nezavisnimi elementi v Hrvatski ni nasproten svečeniškemu stanu kakor takemu, ampak le onim svečeniškom, ki se dajajo zavajati od tujinskih, narodu hrvatskemu sovražnih vplivov. Volitev v Veliki Gorci je torej eminentno tolažilna naravi.

Pravde proti ogrskim železničarjem. Dne 28. t. m. se je izrekla razsodba v kazenski pravdi proti štrajkujočim železničarjem iz področja uprave v Košah. Trje obtoženci so bili obsojeni vsaki za osem dnij zapora. Štirje so pa bili rešeni obtožbe.

Iz Srbije. V torek se je v Kruševcu odkril spomenik l. 1389. padlim junakom na Kosovskem polju. Zjutraj je bila slovesna služba buja, kateri je prisostvoval kralj, vlada in ogromna množica naroda. Po dovršeni cerkveni svečanosti se je vršilo odkritje spomenika. General Gruič je nsgovoril kralja ter je povdarjal izlasti, da je spomin na bitko na Kosovskem polju hranil narod do današnjega dne, a spomin je ob enem moč, o kateri se narod nadeja, da jo zopet zadobi. Junaške žrtve na Kosovem polju samo ojačujejo to prepričanje srbskega naroda. Vidov dan ima za Srbe dvojen pomen: ta dan je dan žalosti za izgubljenim carstvom in dan spoznanja, da se morajo stari grehi odpraviti.

Spor med bolgarskimi ministri. Med bolgarskimi ministri je nastal razpor. Med tem ko je bil na dopustu vojni minister Savov, je ministerski svet poslal na dopust 15.000 vojakov, da pomagajo doma

za časa žetve. Ko se je vojni minister povrnil z dopusta je pa ta sklep ministerskega sveta ustavil. Valed tega se čutili ostali ministri žaljene, a vojni minister je izjavil, da je le on kompetenten v stvari vojske in da vsako umešavanje od zunaj slabi pripravnost vojske za boj.

Črnagora in Srbija. Iz Cetinja poročajo, da bo pri kronanju srbskega kralja Petra zastopal črnogorskega kneza njegov starejši sin Danilo, ki bo potoval v Beligrad z velikim spremstvom. Princ Danilo je svak kralja Petra.

Trgovinska pogajanja med Avstro-Ogrsko in Italijo pričnejo bodoči ponedeljek. V nedeljo in ponedeljek despejo v Rim avstro-ogrski komisariji.

Spomenik padlim francoskim vojakom. V torek je bil na bojnem polju pri Waterloo v Belgiji, kjer je bil leta 1815 od združenih evropskih armad poražen Napoleon I., odkrit padlim francoskim vojakom spomenik. Udeležili so se te slavnosti zastopniki francoske in belgijske vlade, zastopniki več vojskih društev in ogromna množica 30.000 oseb. Bilo je izrečenih tudi več govorov. Spomenik predstavlja smrtno ranjenega orla, ki drži v svojih krempljih drog zmagovalne francoske zastave z napisom »Stavkov Jenas«.

Dnevne novice.

Imenovanje v sodni službi. Više deželno sodišče je imenovalo avskultantom pravnega praktikanta Luciana Luzzatto.

Državni uradniki. Dne 27. t. m. se je predstavila ministerskemu predsedniku dru. Koerberju deputacija državnih uradnikov, ki mu je izročila spomenice, v kateri je izražena prošnja, da bi se o odmerjanju pokojnin zaračunavale tudi aktivitetne doklade.

Predor pod Montuco prepovedan. Predvčeršnjim predpoludne je bil županu dru. Sandrinelliju vročen odlok e. kr. namestništva, s katerem namestništvo vloga svoj »veto« proti sklepu mestnega sveta iz dne 7. aprila l. 1903., tiščemu se predora Montuce (grič, na katerem stoji mestni grad) v svrhu gradnje električne železnice Goldonijev (lesni) trg — sv. Šava. Odlok e. kr. namestništva navaja kakor vzroke tega »veto«: 1. da bi finančna podlaga nameravanega dela — posojilo, katero je v to svrhu ponudila pod posebnimi ugodnimi pogoji mestna hranilnica in katero je občina sprejela — trebala najvišje sankcije, katera pa ni bila ni podaljšana ni zshtevana, a 2. »da oni sklep mestnega sveta proti važnemu interesu občine«.

Takoj ko mu je bil vročen ta odlok, je šel gospod župan dr. Sandrinelli k e. kr. namestniku ter mu je izrazil svoje začudenje, da je e. kr. namestništvo potrebovalo nič manje nego eno leto in tri mesece za suspendirati tako važen sklep mestnega sveta; da je namestništvo pustilo, da je občina ovršila že vse pripravljalne korake za izvršitev tega dela, notri do oddaje dela samega privatnemu podjetju, kar je povzročilo občini velikih troškov in še večjih materialnih in moralnih odgovornosti. Trdil je potem, da je ta »veto« neutemeljen na oni isti pravni podlagi, na katero ga namestništvo naslanja.

E. kr. namestnik je g. županu obljubil, da bo stvar še enkrat pregledal ter izjavil, da suspendira »veto« do tedaj. A eno uro pozneje je bil namestništveni odlok vnovič vročen županu.

Nemška omika. Iz sv. Lucije ob Soči nam pišejo: V nedeljo dne 26. t. m. so slavili tukajšnji nemški inženirji predrtje svetolucijskega predora in sicer na način, ki je žalil in razburil vso vas. Zvečer se jih je zbralo kakih petnajst v gostilni Mikuž. Tu so začeli popivati in prepevati... ne — tuliti, kakor bi bili prišli isti hip iz teutonških gozdov med omikani svet. Domačinov se je kar trlo okolo Mikuževe gostilne, da bi videli, kaj se godi. A kako so bili dovažni presenečeni, ko so zagledali tam gospode, ki so bili sicer lepo oblečeni, ki so se pa vedli kakor se vede približno zbesnela poulična drahal. Vpitje, ki je obstajalo le iz H. ch. in Heil-Klic'ev, bilo je tako silno, da je človeka prijemala groza. Pili so pa tako pridno ti nemški kulturonošci, da so bili popolnoma pijani. Za to je pričala množina napol prebavljenih jedij, ki je ležala v ponedeljek zjutraj po tleh Mikuževega vrta in

kužila ozračje. Razsajanje in vpitje teh visokomikanih Nemcev je trajalo do druge ure popoluncči, tako, da domačini niso imeli potrebnega nočnega miru. Čudimo se posebno nekemu e. kr. gospodu, da je vstrajal v taki družbi, ki je kršila prvič policijski red, a drugič tudi izživljala domačine s svojimi Heil- in Hoeh klic'.

Gospodem inženirjem pa svetujemo, naj se vedejo dostojneje in naj ne dajajo kar nič duška svojem pangermanskem mišljenju, ako hočejo še nadalje mirno uživati našo gostoljubnost.

Iz Klanca nam pišejo: Včeraj je priredilo tukajšnje pevsko in bralno društvo »Slavnik« prekrasno veselico s plesom, petjem igro, šaljivim srečkanjem in plesom v lepo z narodnimi in dvornimi praporji okinčanem vrtu g. župana A. Metlike. Pri veselici sodelovala sta iz prijaznosti pevska društva »Venec« in »Zvezda« iz Kozine in Herpelj. Občinstva se je udeležilo še precej veliko številce. Program je bil zelo bogat in posamezne točke so se izvajale na splošno zadovoljstvo, a občinstvo je pritrjevalo pevcem vseh društev z burnim odobravanjem. Burka »Enc uro doktor« izzvala je dosti smeha a izlasti g. učitelj Žagar, ki je bil sploh duša cele zabave je izborno odigral svojo ulogo in se svojimi ur estnimi opazkami jako zabavljaval občinstvo. Tudi drugi igralci so odigrali prav lepo svoje uloge. Burki je sledilo šaljivo srečkanje, ki je tudi bilo zanimivo z osirom na raznoterost darov. Veselice je končala ob 7. uri a potem je sledil ples. — Na veselici opazili smo tudi lepo število ptujcev.

Občinske volitve v Podgradu. Iz Podgrada nam pišejo dne 28. junija:

Včeraj je volil III. razred enoglasno. Za listo, priporočeno po upraviteljih Marottiju in Zadkoviču, ni bil oddan niti en glas.

Danes predpoludne je volil II. razred tudi enoglasno. Po upraviteljih predložena lista pogorela je na enak način, kakor včeraj.

Po tem groznem porszu, ki ga je doživela protinarodna stranka, je došel iz Poreča ukaz, naj se poskusi v I. razredu mešati s pomočjo e. kr. uradnikov. In res. Na čelo agitacije sta se postavila slavnoznan svetnik Paulin in — kontrolor Sfilgoj! Možno je, da navstane prav nepotreben boj, tembolj, ker je vladni komisar nekako omahljiv glede vprašanja, da li inajno načelniki z drug (katerih je enajst med 49 volilci) pravico voliti v imenu teh zadrug ali ne? Zakaj ta omahljivost? Saj so do sedaj vedno volili na občinskih, deželnih in državnih volitvah in je celo e. kr. namestništvo samo, navzlic odločnemu protestu deželnega odbora poklicalo v okr. cestni odbor načelnika Žejanske zadruge kakor najvišje davkoplačevalke!

Volitev za I. razred vršila se bo danes popoldne od 4. do 6. ure.

Včeraj pa smo prejeli nasopno brzojavko: Tudi v prvem razredu je zmagala naša narodna stranka z 18 proti 10 glasom.

Od sv. Ivana nam pišejo: Pradvečer praznika sv. Ivana smo slavili tudi letos po starem, tradicijonelnem običaju. Vsa vas in ves III. okraj sta bila tako krasno razsvetljena, kakor še redkokedaj. Po vasi je svirala naša domača godba. Tradicija je tudi pri nas, da se v večo proslavo tega našega posebnega praznika vrši prvo nedeljo po godu sv. Ivana tudi procesija sv. Rečajega telesa. Tudi letos se je ta cerkvena slavnost vršila izrednim sijajem, tako, kakor morda še nobenkrat ne. Vas je bila zagrnjena od narodnih zastav, občinstva pa je došlo v sv. Ivan ogromno. Več tisočev ga je bilo. Procesijo je vodil preč. g. kanonik Kosec ob veliki asistenziji svečeniškov. Dalje so sodelovali na procesiji trije pevski zbori — cerkveni, društva »Zvezda« in Marijine družbe — in 2 godbi, domača in vojaška. Cerkveno starešinstvo se posebno zahvaljuje društvu »Zvezda« na sodelovanju ter novemu društvu pri cerkvi, ki je najelo eno godbo.

Po cerkveni slavnosti se je občinstvo razšlo po raznih javnih lokalih in se je po vsem sv. Ivanu razvilo najživahnejše gibanje in življenje. Da si je to vrvenje trajalo ves popoldan, vendar se ni dogodila ni najmanj nepriključnost, ki bi mogla kvariti prelepi utis te slavnosti. Tako vedenje je le v čast našemu ljudstvu.

Slavnost na čast sv. Cirila in Metodija. — V Metliki na Kranjskem je bila dne 5. julija 1903 posvečena nova krasna

cerkvena grško-katoliškega obreda na čast slovanskim apostolom Cirilu in Metodiju ter izročena sv. staroslovenskem bogoslužju. Zbrala se je povodim te svečanosti od vseh strani velika množica Slovencev in Hrvatov, ki so se čutili na tej slavnosti, kakor eno srce, ena duša ter bili nadahneni z isto ljubeznijo in z istim oduševljenjem. Tudi bodočo nedeljo 3. t. m. se bo v Metliki zopet vršila slavnost, kjer bodo zbrane pod okriljem sv. slovanskih apostolov velike množice Slovencev in Hrvatov. Iz Zagreba pridejo v Metliko pevec akademičnega društva »Svačić«, ki bodo pevali na slovesni sv. maši, ki jo bo služil ob 10. uri predp. v imenovanu cerkvičju po grško-slovanskem obredu vč. g. D. Njaradi, ravnatelj grško-katoliškega konvikta v Zagrebu.

Popoludne ob 5. uri prirede gg. akademiki pavsko-tamburaški koncert, katerega čisti dohodek je namenjen za podporo siromašnim visokošolcem.

Na semenj! — Samenj bo! Pojdeš-li? — Kje pa? Kedaj? — Še tega ne veš? — Jaz ne vem nič o nobenem semnju; k večjemu, če misliš na semenj v Sežani dvanajstega.

— Pojdi, pojdi, to je že znan star semenj, jaz pa mislim na semenj, ki bo dne tretjega julija!

— Povej no, kje bo ta semenj?

— V Novgorodu!

— V Novgorodu? Kaj pa bledeš? Kdo pojde v semenj na Rusko, ti preveč zahtevaš, samo pot: koliko bi me stala!

— La nikar se ne razgrevaj, duša zlata, prav lahko pojdeš peš tja in nazaj. Če se pa hočeš voziti, plačaj le par kopjrk.

— Čuj, prijatelj, meni se zli, da ti ga imaš malo pod klobukom! Midva bova o tem semnju rajše drugokrat govorila. Vidiš, ravno kar prihaja tramvaj; grem v kopolji v Barkovlje. Zdravo!

Moj prijatelj je kar zdrknul; klical sam ga, naj se ustavi vsaj še eno minuto, pa nič ni pomgalo, električni voz ga je — vzel.

Tako sva govorila v nedeljo zjutraj v prijateljem. Popoludne sva se zopet sešla v kavarni. Jaz sem čital novine, on pa me je potapljal po rami:

— »N«, so ti je skadilo prijatelj?« Ker je pa ležala na mizi »Edinost«, sem jo takoj razvil ter mu jo pomolil »Na, čitaj, če zasliš!« Prečitavši notico, je takoj izplaknil široki »a—a—« in je pripomnil: »Torej pri Sv. Ivanu? kako da mi ni prišlo že zjutraj na um? Saj sem vendar čital že toliko notic o tem Novgoroškem semnju!« »Veš kaj«, pristavil je moj prijatelj, ter pozvončkal na polno čišo vode, ki jo je imel poleg svojega »kapnciner-ja«, ki mu ga je bil natočil Franc: »Posrebljem to pjačo — in če si za to, pa pojva takoj ogledat si postre za ta Novgoroški semenj pri Sv. Ivanu. Za kazen radi moje nevednosti, bom pa tam jaz dal za flašo teranča.«

Jaz se nisem pustil »grozno« nagovarjati. Plačal je in odšla sva. Mej potoma sva se razgovarjala o naših političnih razmerah. Glavnim predmetom najinega razgovora pa je bil »Novgoroški semenj« in njegov namen. Pogovarjala sva se o ljudeh, ki živijo le od tuje milosti, kakor le drugi hočejo in nočejo. Despela sva do »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu. Na vrtu je bilo vse polno ljudi, a vzlic temu se nama je posrečilo stakniti malo okroglo mizico, ki je samevala tam v kotčku.

Seja sva in kmalu je naju iztaknil naktakar ter nama postavil steklenico vedrega terančka.

Prešudirala sva veliki vrt, ki se pa nama je zdel za prihodnjo nedeljo vendar premajhen. Upoštevala pa sva tudi veliko značno dvorano — ter prišla do zaključka, da bo moral biti ta semenj vendar le kaj imenitnega.

»Kaj bi ne, dejal je moj prijatelj, saj k Sv. Ivanu zahaja vse rado — ljudje so tu jako zavedni in rodoljubni. — Vidiš, je pristavil, kako lepo hišo so sezidali, saj je cela palača!«

»Le napredek« sem dostavil jez ter posrkal za dober prst dobrega terančka.

Mej tem ko si je moj prijatelj našgal debelo kubo, pritihotopil se je k nama prijazni g. P. katerega sem takoj povabil, naj prirede. Mož si ni pustil dvakrat reči; naktakar pa je kmalu priromal z novo steklenico in še eno kupico.

Novo došli prijatelj je naju še bolj naktako informiral o tem in onem, posebno pa

je nama razložil »Novgoroški semenje«. Pokazal je nama: Kje bodo nastopali pevci, kje bo sedela godba, kje bodo stali šotorji, kje bo planinska kočica in vse druge podrobnosti.

Hkratu se je zaslišal klic: »Gospod P. gospod P. Prijazni prijatelj je odvihral naglih korakov.

Ostala sva zapet sama ter menila o g. P., da je jako agilen in poštvovalen mož. »Kaj pa njegova soproga?«, dodal je naglo moj prijatelj, »takih žen bi trebalo! Sama poštvovalost in rodoljubje je je.«

»To je pa res!« pritrtil sem jaz nizkim glasom ter prikimal. »Takah žen bi pač bilo treba tu pri nas. Koliko je ona že storila za družbo Sv. Cirila in Metodija, je nadaljeval moj prijatelj, koliko pri »Dramatičnem društvu« in sploh povsodi za narodno stvar! Kje bi bilo sicer danes toliko vnetih gospic in žena pri sv. Ivanu in tako sposobnih igralok. To je v prvi vrsti njena zasluga!«

»Resnica!« sem pritrtil tudi jaz. V tem hipu pa je bil naš prijatelj P. zopet naju. Mož nama ni hotel ostati nič dolžan. Privabil je takoj na mizo še eno buteljko s katero smo storili svojo dolžnost ter potem kmalu odšli.

Poslovivši se, smo si trdno obljubili, ne le da se vdeležimo »Novgoroškega semenja« ki bo prihajajo nedeljo pri Sv. Ivanu, marveč da bomo tudi vsestransko in pridno agitirali za veliko vdeležbo.

Daspevša s prijateljem do »Chiozze«, sem jo zavil jaz na levo proti »Barriere«, kjer stanujem, moj prijatelj pa na desno. Že je bil oddaljen kakih šest korakov, ko sem ga jaz naglo poklical in mu zašepnil: Čuj Tena kaj pa tvoja soproga? Je li poskrbela kaj kramarje za semenje?«

»Dozdaj še menda ne; pa ni nič ne skrbi! Bala že čital v »Edinosti«, da je tudi ona nekaj podarila!« »Kaj pa tvoja?« o par-don, saj ti nisi oženjen!«

»Bolje tako«, bi bil jaz kmalu vskliknil v svoji grešni lahkomiselnosti, ali zavedel sem se za srečo še o pravem času, koliko krivico bi bil kmalu storil. Zato sem odgovoril le:

»Nič ne da. Morda dobim na semenju tudi kaj za me. Saj jih je pri Sv. Ivanu več stovnih.«

»Ti si vedno — le čakaj.«
»Zdravo! Na svidenje na semenju v Novgorodu pri Sv. Ivanu!«

Kramar.

Velika veselica, ki bo prihajajo nedeljo na korist naši šolski družbi, obeta biti sijajna, ako smemo soditi po splešnem zanimanju, ki se širi ne samo med inteligenco, ampak tudi med nižimi sloji. Tako je prav in tako bi moralo biti vedno, kadar gre za podporo izlasti v kulturne namene. V nedeljo dne 3. julija torej vsi k sv. Ivanu! Saj vstopnina na to slavje je tako mala, da jo pramora vsakdo. Kdor bi bil zadržan, naj počje koga drugega, da bo številno udeležnikov čim impozantnejše. Ako stori vsakdo svojo dolžnost, bo udeležba tako ogromna, da bo prekešala ono lanskega leta pri sv. Jakobu. Da pa dočezemo to — moramo biti vsi agi-tarji. Odhoda podružnic, ki se trudita, da pripravita udeležencem čim prijetno zabavo, se že vnaprej veselita, da dosežeta svoj namen v polni meri: da poskrbita družbi lepo pomoč in da prirediti slavnost, ki bo imponirala nasprotnikom. Na veselo svidenje torej prihajajo nedeljo!

Zaključenje otroških vrteov družbe sv. Cirila in Metodija na Greti in v Rojanu bo v Rojanu dne 2. julija 1904. ob 6 in pol uri zvečer v prostorih »Kons. društva« v Rojanu. Vstopnina 20 stot.

Za zasebni otroški vrtec na Greti bo zaključek dne 9. julija ob 8. uri zjutraj se sv. mašo v Barkovljah.

Dne 10. julija bo imel isti otroški vrtec veselico v »Narodnem Domu« v Barkovljah. Program objavimo svojedobno.

O obnem zboru trgovcev z jestvimi in o mahinacijah, katerim imajo dose-danji gospodarji v zadrugi zahvaliti svojo za-lostno zmagost, zbiramo še gradivo. Zato ne priobčujemo še danes večerj obljubljenega poročila.

Akad. teh. društvo »Triglav« priredi dne 2./VII./04. svoje 5. redno občno zborovanje v društvenih prostorih. Dnevni red: 1.) čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2.) poročilo odborovo. 3.) slučajnosti.

Pevsko društvo »Kolo« v Trstu na-znanja vsem svojim gg. pevkam in pevcem da se bodo vršile v soboto pevške vaje za

mašani zbor. Gg. pevke in pevci so napro-šeni da se polnoštavno udeležijo te pevške vaje.

Olbor.

Razpisani službi na srednjih šolah v Gorici. Na državnem gimnaziju v Gorici je razpisano z začetkom prihodnjega šolskega leta mesto učitelja klasične filologije. Na državni resliki pa mesto pravega učitelja za nemški jezik kakor glavni predmet. Prošnje je predložiti do dne 28. julija c. k. dežel-nemu šolskemu svetu za Gorico-Gradiško v Trstu.

Nalivi. Zednje dni so bili tudi po Kranj-skem veliki nalivi, vsled česar so povsod na-rasle vode.

Novo justično palačo v Zadru so v ponedeljek blagoslovili in otvorili. Palačo so gradile nemške stavbene tvrdke. Pod vlado dra. Körberja ni to nič čudnega!

Venezian na skupščini »Lege Nazio-nale«. Naše pripomba na govor, ki ga je imel dr. Venezian na banketu povodom skupščine šolske družbe »Lega Nazionale«, prinesemo jutri.

Radi goljufije je bil aretovan včeraj 30 letni mesar Peter Cascot, stanujoč v ulici Donadoni. Cascot je namreč sleparil Petra Thomasa iz Vižinade za 5300 kron. Ta po-sledaj je bil sklenil pred dvema letoma s Cascotom pogodbo, s katero se je zavezal da-jati Cascotu volil in telata kakor klavno ži-vino s pogojem, da bo Cascot dajal njemu polovico dobička. Poleg klavne živine je pa Cascot zahteval od njega večkrat tudi de-narja in sicer vsega skupaj 5300 kron. Ce-scot mu pa ni dal nikdar niti vinarja od do-bička na prodanem mesu, kakor tudi se ni zmenil za ponovne opomine Thomasove, naj mu povrne posojeni denar. Vidé da z lepa ne opravi ničesar, je Thomas prijavil vso stvar policiji. A ko je Cascot zvedel o tem Thomasovem koraku, je takoj zaprl mesnico, katero je imel v ulici del Pesce, ter jo po-pihal iz Trsta. Policijskemu oficijalu Juriju Titzu je bila potem poverjena naloga, poiskati ubeglega sieparja. Titz je kmalu zvedel, da se Cascot nahaja v Koprnu. Na to ga je se zvišje zvalil, da je prišel včeraj predpo-ludne v Trst. Seveda ga je Titz čakal ter ga takoj aretoval in spravil pod ključ.

Uzoren soprog. 57 letni krojač Vid Catalanotte, stanujoč se svojo soprogo Vincen-zo v ulici delle Acque šte. 18, je jako dober, uz ren soprog. Pomislite, da je pred-siročnjim, vsled nekega družinskega prepira, streljal na svojo ženo iz revolverja. Meril je v prsi, a k sreči mu ni bila roka mirna, vsled česar ni kroglica zadela, kamor jo je bil oz namenil. Žena mu je ušla ter se za-prla v neko drugo sobo.

Včeraj predpoludne je pa policijski oficijal Titz slučajno srečal tega uzornega soproga. A ker je videl, da je jako razburjen in ve, da vedno preti svoje ženi, ga je — sluteč, da se je morda kaj pripetilo — vsta-vil ter ga povabil v svoj urad. A ko sta šla po stopajnicah redarstvene palače, sta srečala Vincen-zo, nesrečno Castalanottovo soprogo, ka-tera je bila prišla na policijo prijaviti, kako je njo mož prejšnji večer streljal nanjo.

Seveda je djal Titz krojača pod ključ.

Razne vesti.

Japonci rastejo. Nedavno je neki učej-njak trdil, da ob enem s političnim in social-nem napredovanjem postajajo Japonci tudi po postavi vedno večji. Še značilneje je pa opazovanje, da Japonci na svojih obrazih (če je res) čim dalje bolj izgubljajo znake mon-golske rase ter se polagoma bližajo evropej-skemu tipu.

Poletne uniforme za armado. Državno vojno ministerstvo nameruje upeljati nove po-letne uniforme in sicer blače, bluže in kape in to zlasti za čete v južnih pokrajinah mo-narhije. Te nove uniforme bodo narejene iz posebnega platana in sicer v treh barvah t. j. v zemljati »khaki« (rumenkasti) in sivkasti. Najprej se vpeljejo pri 15. voju v Bosni in Hercegovini ter v Dalmaciji.

Roparske živali v Indiji. Po nekem po-ročilu, ki ga je izdala indijska vlada v Bom-baju, je bilo leta 1903 ustreljenih 199 tigrov, toda 190 ljudi so v enem letu raztjali t gri. V nekem okraju je baje ena sama tigrinja požrla 48 ljudi. Razna tega se poroča, da so v centralni Indiji raztjali panterji 180, vol-kovi pa 50 ljudi.

Mitrost železnice. Nedavno so iz Pitts-burga v New-York — 700 metrov daljeve — odpravili vlak, ki se ni na vsej črti niti

enkrat vstavil. To je največa daljava, ki jo je kedaj prevozil železniški vlak, ne da bi prekinil vožnje.

Zrna toče težka 560 gramov (torej nad pol kilograma) so padala baje leta 1775 nad mestom Mureio na Španskem.

Sueški kanal. Čeravno je prva ladija vozila skozi sueški prekop že leta 1865., je bil vendar isti še le leta 1869. uradno izro-čen prometu. Stroški za gradnjo prekopa so znašali približno 96 milijonov kron.

Zvonik se je porušil. V vasi Kezöl blizo Arada se je v terek zjutraj med zvonjenjem porušil zvonik. Cerkovnik in njegov 14 letni sin sta bila ubita, več drugih oseb pa težko ranjenih. Cerkev je tako poškodovana, da jo bodo morali tudi porušiti.

Amerikansko novinarstvo. Te dni je ob-hajalo severo-amerikansko novinarstvo 200-letnico svojega obstanka. Prvi časopis je sicer izšel že l. 1690 v Bostonu, ali takoj ga je vlada zatrla, tako, da je izišla le prva številka. Koncem aprila oziroma začetkom maja l. 1704 je ustanovil poštar in knjigarar John Camp-bell »Boston News Letter«, mal tednik osem strani, ki se je pa že — in to je značilno za ameriško časopisje — v svojem početku ba-vilo s prinašanjem oglasov. To podjetje je počasi napredovalo in še leta 1711 je tožil izdajatelj, da ima list le 250 naročnikov. Še le 1719 je bil ustanovljen v Bostonu in istočasno tudi v Filadelfiji po en nov časopis. New-York je dobil še le 1727 svoj časopis. Časopisje, ki je tudi v Ameriki uživalo pri-četkom le malo svobode, se je le počasi razvijalo.

Do pričetka severo-ameriške revolucije 1775. je bilo ustanovljenih 78 časopisov in neodvisnost severnih Zveznih držav je bila izvojevana, ne da bi imele iste še kak dnev-nik. Kako so tedaj delali ameriški novi-narji, pokazuje dejstvo, da je bila izjava ne-odvisnosti sklenjena na kongresu v Filadelfiji 4. julija 1774, a priobčena v prvem listu mesta še le 9 dni pozneje in še le 22. julija v nekem bostonskem časopisu. Početkom 19. stoletja je bilo še le kakih 200 perijodičnih publikacij, med temi 4 ali 5 dnevnikov, in še v sredi minolega stoletja so morali novi-narji opravljati še razne druge postranske službe, da so se preživljali. Amerikansko časopisje se je pričelo razvijati še le z letom 1835, ko je James Gordon Bennet ustanovil dnevnik »New-York Herald«. On je bil prvi, ki se je ravnal po načelu, da je za časopis glavna stvar, da skrbi za dobra in točna poročila. Bennet je bil prvi, ki je ustvaril ameriški tip časopisja in ki je v to pod-jetje vložil tudi veliko glavno. Mogo jih je sledilo Bennettu ter so si nabrali milijonov. Danes izhaja v severo-ameriških Zveznih državah nad 20.000 perijodičnih publikacij, med temi 2200 dnevnikov in došim je okolo leta 1810 prihajal na 26.000 prebivalcev po en časopis, prihaja danes že eden na 4000 prebivalcev. Na leto se tiska vseh listov nad 8600 milijonov, tako, da jih prihaja povprečno na posamičnika nad 100.

Dve veliki novi utrdbi bodo gradili v Kotorski boki v Dalmaciji.

Koliko sadnih dreves je na Češkem? V češkem kraljestvu je bilo naštetih skupno 24 milijonov sadnih dreves. Največ sadnih dreves imajo okraji Melnik 415.000, Lito-merice 364.000, Fčoin 350.000 itd. Na Če-škem je pa tudi 98 okrajev, ki imajo le po 50.000 sadnih dreves.

Književnost.

A. Aškere: Četrti zbornik poezij. Ljubljana 1904. Ig. pl. Kleinmeyer & Fed. Bamberg.

V oceno te knjige, ki jo je prinesla po-nedeljkova številka našega lista, je zašlo več

sitnih tiskovnih pomot. Tako je v prvi ko-loni 13. vrsta od zgoraj namestu »zgodit« čit-tati »zazdit« in 32. vrsta od zgoraj mora na-mestu »trilogično« stati »kronologično«. V drugi koloni pa je v 20. vrsti od zgoraj namestu »mu« čitati »jim«.

Druge manjše napake naj blagovole po-praviti čitatelji sami!

Po sklepu lista.

Eksplozija.

PETROGRAD 30. Na baltiški ladije-delnici se je torpedovka »Delfin« na poskušnji pogreznila vsled eksplozije zračnega reser-voarja. Trije častniki in 20 mornarjev je uto-nulo, 2 častnika in 10 mornarjev je bilo rešenih.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tud po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Novi velik dohod

snovij za moške obleke

iz tu- in inozemnih tovaren za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, surovin, pregrinjal, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih manifakturnih predmetov.

Velika množina možkih srajc vseh vrst belih, barvanih ali od satena.

Velik izbor kravat, ovratnikov in zap-estnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty

TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.

Zaročenci!

Kupujte vaše pohištvo v dobroznani pohištva, manufaktur in tapetarij trvdke

Jvanka Doreghini

ulica Madonnina šte. 8

Jamči se za solidnost in trpežnost blaga.

Absolutno konkurenčne cene.

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Telefon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slo-venskih časnikov.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priloroča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marezi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih tobakarnah:

- RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinost«.)
- STANIĆ, ul. Molin piccolo 8.
- LAVRENCIĆ, trg pred vojašnico.
- MAJČEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvora).
- MARTINI, trg Belvedere.
- KERSTEN, ul. Stadion 1.
- PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega trga).
- BUBNIĆ, ul. Sette fontane 12.
- BEVK, trg Barriera vecchia.
- KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).
- BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).

Proda se

zaloga vina, ena hiša s krčmo v Vipavi, ena hiša s krčmo pri Buzetu v Istri in en dvorec (vila) v Kozini. Ustmeno ali pismeno se je obrniti na g. Antonu Sorli, trgovinska kavarna v Trstu.

V novi prodajalnici pohištva ulici **Madonnina št. 15 u Trstu** se nahaja na izbero okvirja in zrcala po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.

M. SALARINI

v ulici **Ponte della Fabbra št. 2.**
(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke in otroke. Jope črne in barvane v velikem izboru nadalje bele od satena in platna, kostumi saten ali platneni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je vedno obložena z izdelki najboljših tovarov Češke Korolice in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

„**ALLA CITTA DI LONDRA**“
ul. **Poste nuove št. 5.** (vogal ul. Torre bianca)

Dr. N. Fertilio

specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.

Ul. **Torre bianca 45**
(vogal **Torrente**).

TRST.

ORDINUJE: od 9—11 predp.: 3—4 pop.
od 4—5 pop. brezplačno.

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica **Malcanton št. 1.**
po zelo nizkih cenah.

Proda se 2 hiši

v Šklednju. Jedna hiša ima šest, druga pet prostorov in vrt. Več se polzve v Šklednju hištev. 596.

Syoji k svojim!

M. AITE

velika zaloga z manifakturnim blagom

ul. **Nuova št. 36** vogal ul. **Lazzaro**, s podružnico ul. **S Lazzaro št. 5.**

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje ustne odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala rresore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zctc, da more v polni meri zadostiti vsim zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarov, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, cvratnice, tu je velikanski izbor platnena in b. mbažnega blaga, prtov in prtčev, ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odevj, kakor tudi koltr lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne in cesarske zastave in narodnih travov za društvene znake.

Sprejema naročbe za moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatančneje po cenah, da se ne bji konkurence.

Kupljeno blago, katero slučajno ne či ugajalo se zamenja, ali pa se vrne tudi denar brez nikakih zadržkov.

Poskušati za se prepričati!

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišče, c. kr. priv. Lloyd orož, c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica **Rosario št. 2.** - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

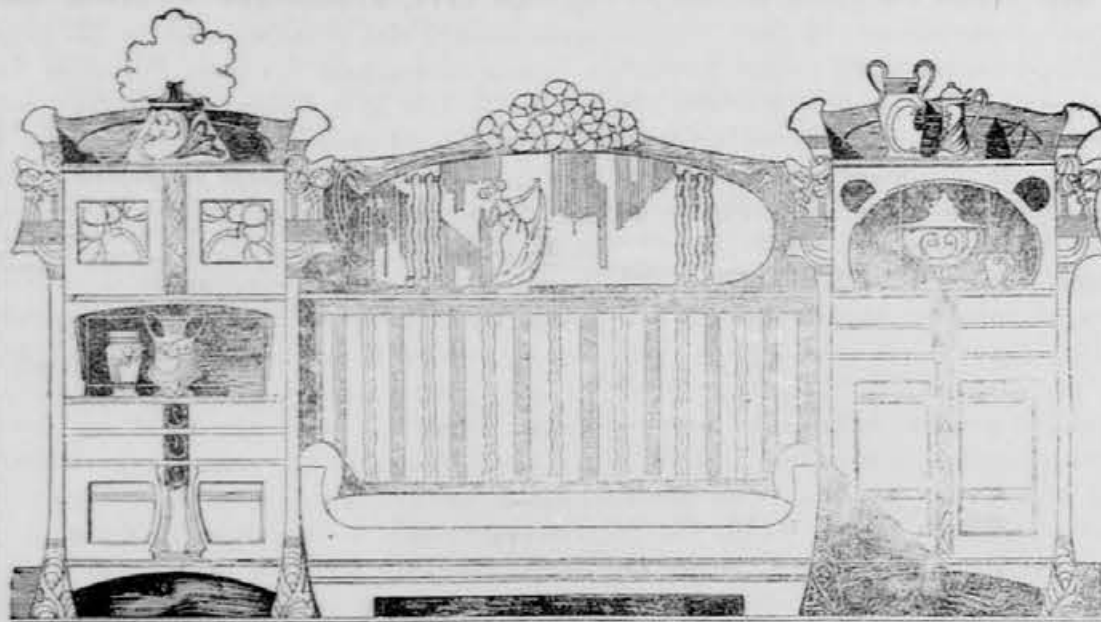
Prodaja najboljših voščilo (biks) = **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

izpitate vojaških prostovoljcev

se je ustanovil
brzi oddelek, da se omogoči položiti ta važen izpit že
21. septembra t. l. Pojasnila daje
VODSTVO, ul. Ponterosso 9.

Novi ilustrovani katalogi se pošiljajo na deželo franco.

Tovarna pohištva Ignacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5

— Telefon št. 216. —

Združeno avstrijsko parobrodno delničarsko društvo
TRST. (Avstro-Amerikanska proga). TRST.

Ulica **Molin piccolo št. 2.**

Dne 5. julija 1904. odpluje okusno urejen in novi brzi parobrod

GIULIA

6700 ton, pod vodstvom kapetana STUPARICH. Ta parnik je bil pred kratkem souščen v vodo, je urejen z najnovejšimi udobnostmi tehničnega znanja in modernih zahtev.

iz TRSTA naravnost v NOVI YORK

Potnina iz TRSTA v NOVI YORK I. razred K 300, III. razred K 180.— s potrebo in hrano (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica **Molin piccolo št. 2.**

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg št. 5.

Krasen vrt. Velika dvorana.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vske vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje izšrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečko proti kurznim izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasoo menic.

Borova narodila.

FILIJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

za blagajniške nakaze na naslovljena izplačilna pisma

proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %	proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
> 30 > > 3 %	> 8 > > 2 1/4 %
	> 30 > > 3 %

v zatih napoljenih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2 1/2 %	proti 30 dnevni odpovedi 2 1/2 %
3 mes. " 2 1/4 %	3 mes. " 2 1/4 %
6 " " 2 1/2 %	6 " " 2 1/2 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.

Banogiro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napoljeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po 10ka odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Reko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd, prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predujme na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikaeijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerosikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listiki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

Gospodarsko i konsumno društvo

Cres - (Kvarnerski otok) - Cres

Prodaja po K 100.— hehtoliter svoje izvrstno domače, naravno namizno

maslinsko olje.

Na zahtevo se pošilja vzorec.

ALOJZIJA MERMOL

nasl. **LEBAN**

v Trstu, ulica **Barriera vecchia 18.**

se nahaja velik izbor barv, čopičev, pokosti, tiskanih pol za tapetiranje sob, olje za barve, petrolej, spirit za žgati, najlincejši prah proti mrčesom, žveplo in modro galice itd. itd.

Dva krojaška pomočnika

sprejme takoj staloo **Drogotin Angeli**, krojač in traveec v **Krahanu**.

Gostilna „SECESSION“

Ulica **Rossetti št. 6.**

VELIK KONCERT

TRŽAŠKEGA ORKESTRA

pod vodstvom gospoda **F. Majcena**

Svobaden vstop

Začetek ob 7:30 uri zvečer, v nedeljah in praznikih ob 5:30 uri popoldne.

Vsako nedeljo in praznik **Matinée** od 10:30 do 1 ure popoldne.

Gostilniški prostori so popolnoma prenovljeni.

STEINFELDSKO PIVO po 32 nvc. izvrsna

VINA

Štajersko belo po 48 — Istrsko črno po 44 — Opolo 44.

Izvrstna kuhinja vedno pripravljena.

Mrze jedi po 12 in 16 nvc., pečenka s prikubo 36 nvc., kosila po 24 nvc., teletina in piške pečene ali cvrte po 36 nvc., porcija, volovska pečenka po 24 nvc., gulaš 14 nvc., vampi 12 nvc.

Točna postrežba. Zmerne cene. Za obilen obisk se priporoča udana **Marija Butkovič**, lastnica.